

II

(Akty o charakterze nieustawodawczym)

DECYZJE

DECYZJA WYKONAWCZA KOMISJI (UE) 2021/334

z dnia 23 lutego 2021 r.

w sprawie projektu zarządzenia zgłoszonego przez Rumunię w odniesieniu do informacji na temat stosowania pestycydów na powierzchni owoców i warzyw

(notyfikowana jako dokument nr C(2021) 1096)

(Jedynie tekst w języku rumuńskim jest autentyczny)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 i (WE) nr 1925/2006 oraz uchylecia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektyw Komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 608/2004 ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 45 ust. 4,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Zgodnie z art. 45 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011 władze rumuńskie zgłosiły Komisji w dniu 5 marca 2020 r. projekt zarządzenia w sprawie dodatkowego obowiązkowego wymogu dotyczącego etykietowania w rozumieniu art. 39 ust. 1, zgodnie z którym podmioty gospodarcze mają obowiązek informowania konsumentów o stosowaniu pestycydów na powierzchni owoców i warzyw („projekt zarządzenia”).
- (2) Rozporządzenie (UE) nr 1169/2011 określa ogólne zasady, wymogi i zakresy odpowiedzialności dotyczące informacji na temat żywności, a w szczególności etykietowania żywności. W tym względzie w art. 9 ust. 1 i art. 10 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011 wymienione są wszystkie dane szczegółowe, które należy podawać na środkach spożywczych, zgodnie z art. 10–35 i z zastrzeżeniem przewidzianych w tych artykułach wyjątków.
- (3) Art. 39 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011 stanowi, że poza obowiązkowymi danymi szczegółowymi, o których mowa w art. 9 ust. 1 i art. 10, państwa członkowskie mogą, zgodnie z procedurą określoną w art. 45, przyjmować środki wymagające podawania dodatkowych obowiązkowych danych szczegółowych w odniesieniu do szczególnych rodzajów lub kategorii środków spożywczych, uzasadnione względami ochrony zdrowia publicznego, ochrony konsumentów, zapobiegania nadużyciom lub ochrony praw własności przemysłowej i handlowej, oznaczeń pochodzenia, zarejestrowanych nazw pochodzenia oraz zapobiegania nieuczciwej konkurencji.

⁽¹⁾ Dz.U. L 304 z 22.11.2011, s. 18.

- (4) Ustanawiając środki krajowe wymagające informowania konsumentów o stosowaniu pestycydów na powierzchni owoców i warzyw po zbiorach, projekt zarządzenia ustanawia dodatkowe obowiązkowe dane szczegółowe w odniesieniu do szczególnych kategorii środków spożywczych w rozumieniu art. 39 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011. W związku z tym należy zbadać jego zgodność z wyżej wymienionymi wymogami tego rozporządzenia oraz z postanowieniami Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.
- (5) Art. 1 projektu zarządzenia określa warunki, które podmioty gospodarcze muszą spełnić, aby konsumenci byli właściwie, w pełni i precyzyjnie poinformowani o stosowaniu pestycydów na powierzchni owoców i warzyw.
- (6) Art. 2 projektu zarządzenia stanowi, że podmioty gospodarcze są zobowiązane do informowania konsumentów za pomocą wyraźnie widocznego etykietowania o tym, że na powierzchni wprowadzanych do obrotu owoców i warzyw zastosowano pestycydy, oraz do dostarczenia jasnych informacji na temat właściwego sposobu obchodzenia się z produktami/wykorzystania produktów, wskazując, w razie potrzeby, że należy unikać spożywania skórki przedmiotowych produktów.
- (7) Art. 3 projektu zarządzenia określa, że podmioty gospodarcze przekazują te informacje, umieszczając tekst przewidziany w załączniku do projektu zarządzenia bezpośrednio obok owoców i warzyw na półce w obiekcie, w którym są one wprowadzane do obrotu. Załącznik do projektu zarządzenia wymaga podania następujących informacji: ostrzeżenie: „na powierzchni tych produktów zastosowano pestycydy”, „nazwa pestycydu”, którą uzupełnia podmiot gospodarczy, ostrzeżenie o tym, że „należy unikać spożywania skórki tych produktów” oraz „warunki obchodzenia się z produktem/warunki wykorzystania produktu”, które uzupełnia podmiot gospodarczy.
- (8) W odpowiedzi na wniosek o wyjaśnienia przesłany przez Komisję w piśmie z dnia 6 lutego 2020 r. władze rumuńskie wyjaśniły w piśmie z dnia 5 marca 2020 r., że projekt zarządzenia odnosi się do obecności pestycydów na powierzchni oferowanych na sprzedaż owoców i warzyw, gdy podmioty gospodarcze stosują pestycydy na ich powierzchni po zbiorach w celu zachowania ich świeżości.
- (9) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 ⁽²⁾ ustanawia przepisy dotyczące środków ochrony roślin i substancji czynnych zawartych w tych środkach. Zgodnie z art. 28 rozporządzenia (WE) nr 1107/2009 środki ochrony roślin, w tym środki przeznaczone do stosowania na powierzchni po zbiorach, muszą uzyskać zezwolenie na wprowadzanie do obrotu i stosowanie w państwach członkowskich. W związku z tym podlegają one szczegółowej ocenie bezpieczeństwa w celu zapewnienia, między innymi, ochrony zdrowia ludzi, w tym bezpieczeństwa konsumentów. Stosowanie środków ochrony roślin musi spełniać wymogi określone w art. 55 rozporządzenia (WE) nr 1107/2009.
- (10) Aby zapewnić bezpieczeństwo środków spożywczych, w odniesieniu do których zastosowano środki ochrony roślin, poziom pozostałości pestycydów w takich produktach, w tym w owocach i warzywach, nie może przekraczać najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości określonych w rozporządzeniu (WE) nr 396/2005 Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽³⁾. Inna zasada rozporządzenia (WE) nr 396/2005 stanowi, że najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości nie należy ustalać na poziomach wyższych niż poziomy wymagane zgodnie z dobrą praktyką rolniczą, czyli nie na poziomach wyższych niż jest to konieczne do zwalczania określonego agrofaga, oraz że muszą być one bezpieczne dla konsumentów.
- (11) Zgodnie z art. 14 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽⁴⁾ środek spożywczy nie może być wprowadzany na rynek, jeżeli jest niebezpieczny.
- (12) Zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/625 ⁽⁵⁾ państwa członkowskie mają obowiązek podejmowania działań służących egzekwowaniu przepisów w przypadku przekroczenia najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości.

⁽²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 z dnia 21 października 2009 r. dotyczące wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin i uchylające dyrektywy Rady 79/117/EWG i 91/414/EWG (Dz.U. L 309 z 24.11.2009, s. 1).

⁽³⁾ Rozporządzenie (WE) nr 396/2005 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 lutego 2005 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości pestycydów w żywności i paszy pochodzenia roślinnego i zwierzęcego oraz na ich powierzchni, zmieniające dyrektywę Rady 91/414/EWG (Dz.U. L 70 z 16.3.2005, s. 1).

⁽⁴⁾ Rozporządzenie (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiające ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołujące Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiające procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz.U. L 31 z 1.2.2002, s. 1).

⁽⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/625 z dnia 15 marca 2017 r. w sprawie kontroli urzędowych i innych czynności urzędowych przeprowadzanych w celu zapewnienia stosowania prawa żywnościowego i paszowego oraz zasad dotyczących zdrowia i dobrostanu zwierząt, zdrowia roślin i środków ochrony roślin, zmieniające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 999/2001, (WE) nr 396/2005, (WE) nr 1069/2009, (WE) nr 1107/2009, (UE) nr 1151/2012, (UE) nr 652/2014, (UE) 2016/429 i (UE) 2016/2031, rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2005 i (WE) nr 1099/2009 oraz dyrektywy Rady 98/58/WE, 1999/74/WE, 2007/43/WE, 2008/119/WE i 2008/120/WE, oraz uchylające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 854/2004 i (WE) nr 882/2004, dyrektywy Rady 89/608/EWG, 89/662/EWG, 90/425/EWG, 91/496/EWG, 96/23/WE, 96/93/WE i 97/78/WE oraz decyzję Rady 92/438/EWG (rozporządzenie w sprawie kontroli urzędowych) (Dz.U. L 95 z 7.4.2017, s. 1).

- (13) W rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) nr 543/2011 ⁽⁶⁾ określono szczegółowe przepisy dotyczące etykietowania w odniesieniu do stosowania środków konserwujących lub innych substancji chemicznych na owocach cytrusowych.
- (14) Produkty żywnościowe spełniające wymogi rozporządzenia (WE) nr 178/2002, w odniesieniu do których stosuje się środki ochrony roślin spełniające wymogi rozporządzenia (WE) nr 1107/2009 i o pozostałościach nieprzekraczających granic najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości określonych zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 396/2005, należy uznać za bezpieczne dla zdrowia konsumentów. Państwa członkowskie są odpowiedzialne za zagwarantowanie, aby owoce i warzywa wprowadzane na ich rynki spełniały unijne wymogi dotyczące najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości pestycydów w środkach spożywczych i paszy. W tej kwestii władze rumuńskie nie wyjaśniły, dlaczego obecnie stosowane odpowiednie środki kontroli i egzekwowania nie są uznawane za wystarczające do zapewnienia bezpieczeństwa przedmiotowych owoców i warzyw.
- (15) Na podstawie zharmonizowanych unijnych wymogów dotyczących udzielania zezwoleń i stosowania środków ochrony roślin oraz najwyższych dopuszczalnych poziomów ich pozostałości w owocach i warzywach, które to wymogi obejmują dokładną ocenę naukową bezpieczeństwa środków ochrony roślin, a także w świetle przepisów dotyczących egzekwowania i nadzoru, których muszą przestrzegać właściwe organy państw członkowskich, nie ma uzasadnionej potrzeby wprowadzania dodatkowych krajowych obowiązkowych wymogów dotyczących informacji na temat żywności lub etykietowania w odniesieniu do pozostałości pestycydów ze względu na ochronę zdrowia publicznego.
- (16) W świetle powyższych elementów projekt zarządzenia nie jest uzasadniony względami ochrony zdrowia publicznego, o których mowa w art. 39 ust. 1 lit. a) rozporządzenia (UE) nr 1169/2011.
- (17) W odniesieniu do uzasadnienia dotyczącego ochrony konsumentów, środki zawarte w projekcie zarządzenia nie są zgodne z zasadą proporcjonalności, ponieważ wykraczają poza to, co jest konieczne do osiągnięcia celu ochrony konsumentów.
- (18) Ponadto zawarty w projekcie zarządzenia wymóg dotyczący etykietowania, zgodnie z którym „w stosownych przypadkach należy unikać spożywania skórki przedmiotowych produktów”, stwarza błędne wrażenie dla konsumentów co do bezpieczeństwa owoców i warzyw poprzez sugerowanie, że produkty są bezpieczne tylko wtedy, gdy przestrzega się tego szczególnego warunku wykorzystania, tj. gdy produkt jest obrany. To błędnie sugeruje, że wystarczające byłoby poinformowanie konsumentów zamiast wycofania z obrotu środka spożywczego, który nie spełnia wymogów bezpieczeństwa żywności. Proponowany wymóg dotyczący etykietowania doprowadziłby do wprowadzenia konsumentów w błąd i spowodowałby nieuzasadnione uprzedzenie ze szkodą dla wszystkich owoców i warzyw się na rynku etykietowanych zgodnie z projektem zarządzenia. Taki wymóg dotyczący etykietowania byłby zatem sprzeczny z art. 7 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011. Ponadto brzmienie tego wymogu jest nieprecyzyjne i nie określono wyraźnie, na podstawie jakich kryteriów ma on zastosowanie.
- (19) Co więcej, fakt, że rozporządzenie wykonawcze (UE) nr 543/2011 określa jedynie szczegółowe przepisy dotyczące etykietowania odnoszące się do stosowania środków konserwujących lub innych substancji chemicznych na owocach cytrusowych, przy jednoczesnym dążeniu do ochrony konsumentów, przemawia za wnioskiem, że ustanowienie takich wymogów dotyczących etykietowania dla wszystkich rodzajów owoców i warzyw nie jest konieczne do osiągnięcia tego celu.
- (20) W świetle powyższych elementów projekt zarządzenia nie jest uzasadniony względami ochrony konsumentów, o których mowa w art. 39 ust. 1 lit. b) rozporządzenia (UE) nr 1169/2011.
- (21) Z powyższej oceny wynika, że władze rumuńskie nie uzasadniły, z jakiego co najmniej jednego powodu określonego w art. 39 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011 dodatkowe obowiązkowe dane szczegółowe określone w projekcie zarządzenia są konieczne.
- (22) W świetle tych uwag w dniu 4 czerwca 2020 r. Komisja wydała negatywną opinię na temat projektu zarządzenia zgodnie z art. 45 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011. Komisja powiadomiła władze rumuńskie o negatywnej opinii w dniu 5 czerwca 2020 r.
- (23) W związku z tym należy zwrócić się do władz rumuńskich o nieprzyjmowanie zgłoszonego zarządzenia.
- (24) Środki przewidziane w niniejszej decyzji są zgodne z opinią Stałego Komitetu ds. Roślin, Zwierząt, Żywności i Pasz,

⁽⁶⁾ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 543/2011 z dnia 7 czerwca 2011 r. ustanawiające szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 w odniesieniu do sektora owoców i warzyw oraz sektora przetworzonych owoców i warzyw (Dz.U. L 157 z 15.6.2011, s. 1).

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Rumunia nie przyjmuje projektu zarządzenia zgłoszonego w dniu 5 marca 2020 r. w odniesieniu do wymogu informowania konsumentów przez podmioty gospodarcze o stosowaniu pestycydów na powierzchni owoców i warzyw.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja skierowana jest do Rumunii.

Sporządzono w Brukseli dnia 23 lutego 2021 r.

W imieniu Komisji
Stella KYRIAKIDES
Członek Komisji
